

Labour Law & Social Dialogue

Long-term objectives

Promoting more and better jobs for all. Promoting more and better jobs through democratic governance and sustainable and inclusive development.

Medium-term priorities

•New Law on Labour Relations;

•New Law on Employment and Insurance in Case of Unemployment;

•Development of Mechanism for protection of the employment rights of workers whose

employer is insolvent (*harmonisation with EU Directive*); •Strengthening the role and functioning of the ESC, strengthening the capacities of social partners, promotion of the mechanisms for effective functioning of the social dialogue at all levels.

Support needed for

•(LL) Trainings on the implementation and enforcement of the new legislation; •(LL) Further implementation of the mechanism for protection of workers in case of insolvency of the employer;

•(SD) Further strengthening the capacities of social partners (employers' organisations and trade unions), increasing membership and organisation, modernisation of work, their influence;

•(SD) Promotion and support of the establishment of Local partnerships for employment, as an important tool to improve the situation and address the challenges in the local labour market;

•(SD) Promotion Promoting and reinforcing the bipartite social dialogue between workers and employers, primarily in the private sector.

Employment, with a focus on Youth Employment

Long-term objective Decrease in youth unemployment.

Medium-term priorities

•Successful implementation of the YG and the Youth Guarantee Plan 2023-2025 and greater coverage of young unemployed persons, increased coverage of persons in ALMM and services;

•Strengthening of the outreach activities, as one of the main pillars of the Youth Guarantee Plan (greater involvement of youth CSOs, better reach and engagement of young NEETs through field youth workers);

•Improvement and modernization of the ESA services, including digitalization.

Support needed for

 Support in the process of ensuring sustainable integration of young people (15-29) into the LM, primarily through the advancement, strengthening and improvement of the implementation of the YG. Development and improvement of specific targeted LM measures and programmes (activation, employment) tailored to the needs of young people - NEETS;

 Design and monitoring of employment policies, particularly aimed at vulnerable categories of the population (long-term unemployed, women, people living in rural areas, members of the Roma and other ethnic communities, socially disadvantaged persons (at risk of poverty) etc.

 Improving the business processes of the ESA and upgrading the information system, especially in the part of registration in the Youth Guarantee, statistical profiling of candidates, monitoring of delivered services by ESA, vacancies prematching.

- Luropean Union - IPA; •International Labour Organization (ILO); •UNDP

•Swiss Agency for Development and Cooperation...

3

SECTOR WORKING GROUP Sector "Education, Employment and Social Policy"

Occupational Safety & Health (OSH)

Long-term objectives

Better health at work and quality of life of workers. Establishment and improvement of OSH systems which will provide safe working conditions.

Medium-term priorities

Implementation of the new Strategy for Occupational Safety and Health 2021-2025 and the AP 2021-2023;
 Finalising the process of improving the legal framework and the adoption of a new Law on Occupational Safety and Health.
 Followed by the revision and improvement (where necessary) of the by-laws (rulebooks) in the area;
 Promoting, supporting and strengthening the culture of prevention in the workplace and awareness raising on the role of all entities (workers, employers and others) in providing a healthier and safer work environment and the benefits deriving from it.

Active donors •European Union - IPA; •International Labour Organization (ILO); •Friedrich Ebert Foundation (FES) ...

Support needed for

 Addressing one of the most pressing challenges in the field - Improving the OSH information system in the country (enhancing and streamlining the data collection system, statistics and reporting on work related accidents and occupational diseases in accordance with internationally recognised methodologies.
 Strengthening the capacities for analysis and use of OSH data for creating evidence-based OSH policies);

•Further strengthening the capacities of all stakeholders (SLI, institutions, social partners, other entities);

 Support in organising promotional and other activities to increase the awareness and knowledge on OSH;

 Support in creating tools and methods for promoting OSH, primarily in small and medium enterprises.

Social Protection and Inclusion (Activation)

Long-term objectives

Reducing the share of people at risk of poverty and social exclusion (18 percent by 2027). Activation and social inclusion of vulnerable groups in the labour market (women, long-term unemployed, social welfare beneficiaries, persons with disabilities, low-skilled people).

Medium-term priorities

- Creating a legal framework conducive to delivery of services for supported employment by various service providers.
 Stranthening the capacities for providing services for supported
- Strengthening the capacities for providing services for supported employment (counselling and mentoring).
- Development of a new model for employment of persons with
- disabilities that will facilitate the inclusion of persons with
- disabilities in the labour market.

Active donors and financial institutions • UNDP;

- UNDP;
 European Union IPA;
 Swiss Agency for Development and
- Cooperation:
- World Bank.

Support needed for

- Establishment of a system for monitoring and evaluation of activation measures.
- Development of capacities for delivery of services for supported employment by different service providers.
- Implementation of specific services and employment programmes contributing to social inclusion of vulnerable groups in the labour market.

5

Social Services and Deinstitutionalization

Long-term objectives

Inclusion of everyone. Improvement of the availability of various high-quality community services adjusted to the characteristics and needs of the beneficiary.

Medium-term priorities

•Strengthening the system for monitoring, supervision and quality assurance of social services for all types of social services as per the Law on Social Protection.

•Strengthening the capacities of professionals in the social protection system.

•Development and commissioning of new software that integrates cash benefits and social protection services.

•Continuing the transformation of social residential institutions into modern community-based service providers, as well as delivery of services according to the needs of beneficiaries and prevention of institutionalization.

Active donors and financial institutions • UNDP, • UNCEF, • European Union - IPA, EaSI, • World Bank.

Support needed for • Strengthening the systematic approach to

- prevention and protection of children from violence. Strengthening the mechanisms for quality
- assurance of social services (monitoring, evaluation and supervision of social services).
- Strengthening the capacities of social services providers.
- Support the implementation of three year Action plan for implementation of the Deinstitutionalization Strategy (2018-2027) Timjanik.

SECTOR WORKING GROUP Sector "Education, Employment and Social Policy" Social Enterprenuership Long-term objective Development of social enterprises and creation of resilient and sustainable eco-system for social entrepreneurship. Medium-term priorities •Facilitating access to finances for social enterprises, especially those focused on improving employment opportunities for the vulnerable population, including persons with disabilities •Improving the capacities and coordination of the structures and organisations that provide support to social enterprises. •Support, learning and capacity building of social enterprises/ •Providing access to and development of markets for social enterprises. Active donors • European Union - IPA, Support needed for • Swiss Agency for Development and Cooperation, Introduction of financial instruments/products for support of social • UNDP. enterprises. Strengthening the capacities of structures and organizations that provide support to social enterprises.

- Capacity building of social enterprises and key stakeholders in the ecosystem.
- Encourage networking between social enterprises and the private sector.

7

Long-term objective Quality life for older persons. Medium-term priorities • Establishing integrated system for socially insured persons • Establishing new employment system for persons with disabilities. Modernising business processes in the Pension and Disability Insurance Fund of North Macedonia. • Improving access to housing for elderly through development and implementation of a new model for management of retirement homes. Support needed for • Measures for exercising the right to social protection of the elderly: Active financial institution • improving the system for management of retirement homes, including World Bank. supervision and audit. • bettering the living conditions of the residents in retirement homes

through reconstruction and refurbishments · Rolling-out new system for employment of persons with disabilities.

SECTOR WORKING GROUP

• Continuous strengthening of capacities of preschool staff in order to improve quality of preschool services, through new and innovative methods and tools for development of children.

SECTOR WORKING GROUP Sector "Education, Employment and Social Policy"

Gender Equality

Long-term objective

Promotion of women's rights and their participation in the political, economic and public life.

Medium-term priorities

- Establishment of a database on gender-based violence against women
- and domestic violence. • Development of services for women victims of gender-based violence.
- Adoption of the Law on Gender Equality and preparation of bylaws, as
- well as implementation of the legal framework.
- Efficient functioning of the Resource Center for gender responsive policy making and budgeting.

Active donors • UN Women, • UNFPA, • Kingdom of Netherlands, • European Union – IPA.

Support needed for

- Implementation of Law on Gender Equality, as well trainings at central and local level.
- Improving the status of women in rural areas.
- Mainstreaming gender principles in the general policies for climate change in different areas (waste disposal, transport, ecology, environment, etc.).
- Creation and establishment of software for a database on gender-based violence against women and domestic violence, as well as its inter-institutional usage.

11

SECTOR WORKING GROUP Sector "Education, Employment and Social Policy"

Integration of Roma

Long-term objective

Promoting socio-economic, legal, cultural and linguistic rights of Roma by ensuring adequate and equitable access to public goods and services.

Medium-term priorities

- Addressing existing obstacles for universal access to civil documentation and registration, as well as for recognition or facilitated acquisition of citizenship.
- Transformation of undeclared work through various tailored measures on the labour market.
- Increasing number of Roma children in preschool education.
- Improving conditions and access to housing
- Facilitating access to information and social services in the community.

- Active donors European Union IPA, Roma Educational Fund (REF), UNDP, UNHCR, Council of Europe (CoE),

- Council of Europe (CoE), OSCE.

Support needed for

 Implementation of measures from National Action Plans in the priority areas of Strategy for Roma Integration

•Implementation of measures from National Action Plan for protection, promotion and fulfilment of human rights of Roma women and girls 2022-2024.

 Investments in urban-spatial planning of settlements to solve long-term housing problem. 10:40 - 11:05 25 minutes

Discussion

How to support the sector priorities of the Ministry of Labour and Social Policy in mid-term perspective

 2021 (март) - Национални стандарди за учениците во основното образование, базирани на компетенции кои учениците треба да ги стекнат и усвојат на крајот на основното образование.

Активности согласно Концепцијата

- Изготвени се и од септември 2021 година се во примена новите наставни програми за прво и за четврто одделение, базирани на Националните стандарди за основно образование,
- Изготвени се наставни програми и за второ и петто одделение, кои ќе се применуваат од септември 2022 година,
- Изработен е Водич за слободни изборни предмети и примери на наставни програми за слободните изборни предмети кои треба училиштата да ги понудат на учениците,

- Изготвени се модули за обуки и реализирани се обуки за сите наставници кои од учебната 2021/22 година реализираат настава во прво и четврто одделение
- Донесена е Програма за унапредување на воспитно образовниот процес во основното образование со која се предвидува за учебната 2021/22 година да се изработат современи материјали за учење и други дидактички материјали соодветни за возраста на учениците и усогласени со наставните програми,
- Подготвени се материјали за учење за учениците во прво и четврто одделение
- Согласно Концепцијата за основно образование материјалите за учење за четврто одделение беа дигитализирани

- Материјалите за учење се достапни на платформата е-библиотека за онлајн учење и за преземање на локален уред за офлајн учење,
- Согласно направена анализа и директна комуникација на неделно ниво со училиштата и градоначалниците повеќето училишта набавија смарт табли, проектори и смарт телевизори од вишоците од блок дотациите.
- Од страна на МОН се обезбедени смарт табли за околу 20 училиштата кои не беа во можност сами да ги опремат училниците во кои учат учениците од прво и четврто одделение

- За учениците кои не се во можност да ги користат дигиталните материјали на свој електронски уред (компјутер, смарт телефон, таблет), набавени се 10.000 таблети.
- За учениците кои потекнуваат од семејства од социјално ранлива категорија распределени се 4146 таблети во 174 училишта.
- Распределбата на останатите таблети се планира за наредната учебна година согласно добиените податоци од МТСП за учениците кои се приматели на образовен додаток

Инклузивност и интеркултурализам

- Донесена Концепција за инклузивно образование
- Донесени се сите подзаконски акти за имплементација на инклузивно образование
- Посебните училишта се трансформирани во основни училишта со ресурсен центар
- Посебните паралелки од 23 основни училишта се трансформираа во центри за поддршка на учењето на учениците со попреченост
- Направена е реонизација на основните училишта со ресурсен центар
- Ревидиран е Водичот за работа на училишните инклузивни тимови,
- Обезбедени се 500 образовни асистенти за учениците кои имаат препорака согласно МКФ

- Со меѓусекторска соработка со МТСП возрасната граница за лична асистенција се спушти за деца од 6 години (направени се измени во Законот за социјалната заштита)
- На основните училишта со ресурсен центар им се доделени средства од 2.500.000 денари за набавка на опрема, дидактички средства и асистивна технологија во функција на поддршка на инклузивното образование.
- учебниците за 1во и 4-то одделение се адаптирани на потребите на учениците со попреченост, односно испечатени се со Браева азбука, адаптирани и во аудио формат, а развиен е и аудио читач кој може да ги чита наставните материјали на македонски и на албански јазик

- Во рамки на ИПА проектот "Биди ИН, биди ИНклузивен, биди ИНклудиран", во периодот септември-декември 2021 доделени и исплатени се стипендии за 463 деца со попреченост запишани во прво и второ одделение во учебната 2021/22
- Обучени се вкупно 38 обучувачи за образовни асистенти од основните училишта со ресурсен центар и обучени се сите образовни асистенти
- Преку Акциската програма на 2019 ИПА2 ќе се обезбеди целосна вертикална и хоризонтална пристапност на 14 образовни институции, од кои 6 се основни училишта кои ќе добијат целосна пристапност

- Ангажирани се 35 образовни медијатори во 26 општини во земјава заради зголемување на бројот на деца Роми во основно образование, намалување на бројот на деца кои го напуштаат училиштето
- Во рамките на Проектот "Редовно на часови: акција за вклучување на Ромите во основното образование", обезбедени се стипендии за 596 ученици Роми (од вкупно 73 училишта од 31 општина - вклучително 7 општини од град Скопје)
- Секоја година се доделуваат грантови за заеднички активности на основните училишта, со кои се придонесува за развој и унапредување на мултикултурализмот, меѓуетничката интеграција и толеранцијата

Стратешки приоритети 2022

Министерството за образование и наука останува посветено на стратешките приоритети и тоа: •Квалитетно и инклузивно основно образование кое е во најдобар интерес на децата и кое му овозможува на секој ученик да го достигне својот полн потенцијал преку:

 Зголемување на постигањата на учениците во основното образование преку подобрување на содржината на основното образование;

 Зголемување на опфатот на учениците и подобрување на инклузивноста и меѓуетничката интеграција во основното образование;

- Подобрување на условите за учење и постигнувањата на учениците;
- Подобрување на капацитетите на човечките ресурси во основните училишта (иницијални и континуирани обуки);
- Зголемување на ефективноста на организирањето, финансирањето и управувањето со основното образование;
- Вложување и развој на дигитални вештини и критичко размислување;
- Унапредување на воспоставениот систем на кариерен развој на наставниците и стручните соработници, врз принцип на заслуги и
- Унапредување на превенцијата и заштитата од насилство и дискриминација во образованиот систем.

- Недискриминација, заштита од насилство, почитување на различностите и инклузивно образование преку:
- Континуирана поддршка на основните училишта со ресурсен центар и центрите за поддршка на учењето на учениците со попреченост
- сеопфатен систем за поддршка за инклузивно образование на учениците со попреченост (образовни асистенти, формирање на училиштен инклузивен тим, инклузивен тим за секој ученик....)
- Пристап до образование на деца кои не биле вклучени во настава (ученици со надмината возрасна граница, ученици од маргинализирани средини)

- намалување на осипувањето, доделување на грантови на училиштата за иновативни проекти за поддршка на ученици од ранливите категории, ученици со потешкотии во учењето
- активности кои придонесуваат кон почитување на мултикултурализмот и за развој на интеркултурниот дијалот/интеракција и унапредување на меѓуетничката интеграција
- Имплементација на Упатството за постапката за пријавување и заштита на ученик жртва на која било од формите на насилство, злоупотреба и занемарување
- Анализа и изработка на нови наставни програми во основно образование за унапредување на родовата еднаквост и заштита од дискриминација по било кој основ

- Наградување на најдобрите ученици и нивните наставници и покривање на трошоци за учество на меѓународни натпревари
- Поддршка на наставниците и стручните соработници во основните училишта преку кариерниот развој, континуирана професионална обука, намалување на административните обврски во училиштето со цел наставниците потполно да се фокусираат на учениците и образовниот процес.
- Воспоставена организациона структура за подобро управување и раководење со основните училишта преку континуирано професионално усовршување на директорите, подобрување на системот за самоевалуација и изготвување на Развојна програма и годишна програма од страна на училиштата

Приоритет 1: Создавање образование кое е во најдобар интерес на децата и кое му овозможува на секој ученик да го достигне својот полн потенцијал

Реализирани активностите за целосна реформа на средното стручно образование и обука поддржани од:

•Европската унија – преку ИПА инструмент

- •Светската банка
- •УНДП
- •Швајцарска амбасада (Е4Е)

•Регионален фонд за предизвици - (Германската развојна банка (KfW))

Реализирани активности

- > Изготвен Закон за стручно образование и обука
- Концепција за Регионални центри за стручно образование и обука во завршна фаза
- Обуки за наставниците од страна на БРО и ЦСОО
- > Обуки за вработените во трите Регионални центри
 - Стручни обуки за наставниците (за определени квалификации)
 - Обуки за инклузивно образование

Реализирани активности

- > Започната реконструкција на 2 Регионални центри
- Изработена детална спецификација за опрема за регионалните центри
- Промена на системот на стипендирање на учениците
 Воведени нови стипендии за учениците во средното стручно образование
 - •Зголемен месечниот износ на стипендиите

Реализирани активности

- Анализа на потребите на компаниите за ученици кои треба да се запишат во прва година
- Средби (19) со училиштата/ компаниите/ градоначалниците и дискусија за понудата и побарувачката на кадри на локално ниво
- Обавен конкурс за упис во прва година во средните училишта за учебната 2021-2022 година заснован на потребите на локалните компани во кој се внесени компаниите каде учениците ќе имаат зголемен број часови за практично образование
- Донесени изменети наставни планови кои се однесуваат на паралелки со зголемен број часови за практично образование

Резултати од уписот во учебната 2021/22

- 61,6% ученици се запишаа во стручно образование,
- 34,58 % во гимназиско образование и
- 3,82% во останатите видови на образование

Споредба по однос на струки:

- % на запишани ученици без економско- правна трговска струка и здравствена струка во 2020/2021 година е 55%, а во 2021/2022 година е 61%
- % на запишани ученици во економско, правна трговска струка и здравствена струка во учебната 2020/2021 е 45%, а во во учебната 2021/2022 година е 39%

Тековни проекти преку ЕУ

<u>Проект</u> "Зголемување на атрактивноста , инклузивноста и релевантноста на СОО и образованието на возрасните" преку: •Воспоставување на 2 нови Регионални центри за стручно образование и обука •Постсредно образование •Валидација на неформално и информално •Имплементација на EQAVET+ системот

<u>Проект</u> "Подобрување на квалитетот на образованието" преку: •Зајакнување на системот за професионален развој на наставниците и стручните соработници •Инклузивно образование •Дигитални вештини/ компетенции во образование

Финализирани активности

- Анализа во рамки на Проектот за развој на вештини и поддршка на иновации (SDISP) за проценка на опремата во стручните училишта
- Извршена проценка на училиштата за техничко образование, во однос на опремата и нивната соодветност со наставните програми
- Обезбедена поддршка на Светска банка преку која одредени училишта набавија опрема за одредени струки

Следни приоритети

SECTOR WORKING GROUP Sector "Education, Employment and Social Policy"

- Планирањето на квалификациите и вештините кои ќе се потребни на локално ниво
- Планирање на активности за задоволување на потребите на пазарот на труд преку флексибилни модели за комплетирање на образование и стекнување на стручни квалификации / вештини
- Опремување на средните стручни училишта
- Поддршка на училиштата од страна на компаниите со соодветна опрема

Следни приоритети

- Училиштата заеднички да конкурираат со компаниите за грантови за набавка на специфична опрема.
- (Потребно е соодветно опремување на училиштата за подготвителните процеси на учениците пред да почнат со практична обука со учење преку работните процеси.)
- Европската фондација за обука нуди 19 критериуми што водат кон извонредност во стручното образование и обука.
- Искористување на ЕУ средства за инфраструктурни инвестиции во опрема

Предлог приоритети

- унапредување на наставничките компетенции
- воспоставување политики и градење на систем за квалитет и признавање на делумните квалификации
- систем за оценување на квалитетот на научноистражувачката дејност
- уредување на политиките за отворен пристап
- преиспитување и доуредување на политиките за темелните вредности на високото образование
- преуредување на системот за обезбедување на квалитет во високото образование

11:25 – 11:55 25 minutes

Discussion

How to support the sector priorities of the Ministry of Education and Science

Conclusions

- Information about the mid-term priorities and needs will be disseminated after the meeting and will be a starting point for further coordination.
- Lead ministries shall organise thematic meetings with involvement of donor community and civil society organizations to further elaborate the priorities and understand and agree who is doing what.
- Members of the Sector Working Group are invited to share information about the on-going and planned support around the presented national priorities. The information will be collected through a simple web-based tool for mapping the stakeholders and interventions in the sector. The link to the platform and instructions will be provided in due time after the meeting.

Заклучоци

- Информациите за среднорочните приоритети и потреби ќе бидат споделени по состанокот и ќе бидат почетна точка за понатамошна координација.
- Министерствата ќе организираат тематски состаноци со вклучување на донаторската заедница и граѓанските организации за натамошна разработка на приоритетите, како и разбирање и утврдување кој и што прави.Членовите на Секторската работна група се очекува да споделат информации за тековната и планираната поддршка во однос на претставените национални приоритети.
- Информациите ќе се прибираат преку едноставна веббазирана алатка за мапирање на засегнатите страни и интервенции во секторот. Линкот до платформата и упатствата ќе бидат обезбедени по состанокот.

is Pérana	Ruma belagration	trypert description	Becker	Rener	 -	beaclplan	Tatal Reading		11	Total amount	Currency	Current year amount	Net year around	Further poors emount	Mational extinence encount	Comment	arytemetricy approaches	inglementing partner	Investment Accounted for	Reserved report	<u></u>
bour market services d programmes	NO_MPACT	4	Labour and Employment	Other		-	0	01-01- 22:9	08-8- 2018	600	514	0.00	0.00	0.00	603	-	Other				-
6-disprimination	NO_MERCI	-	Access to Autica	Du Civil Society Facility Programme	contract-2010-382-154	-	2	01-01- 200	29-10- 2018	290,453.00	218	000	0.00	0.00	000	-	CSO-#180 7945				-
forming Social Stection Service	NO_MPACI	-	Social Policy	World Bank	Social Services Improvement Project Hechnical assistance; works	-	2		05-1- 2018	700,000,00	114	0.00	900,000,00	400,000,00	000	-	Minstry of Lobor and Social Policy				-
forming Social Stection Service	DRECT_MPACT	-	Social Policy	World Bank	Social Services Improvement Project -Orants	-	0	01-20- 2010	03-1- 2016	6,788,000.00	ELR.	0.00	0.00	5,786,000.00	000.	-	Ministry of Labor and Social Policy				-
& distrimination	ND_MPACI	-	Access to Justice	U-DDR ROOMANE	Disability a matter of perception contract 383-752	-	8		30-10- 2018	20,949-00	11.8	0.00	0.00	0.00	000	-	Media Diversity (DK)SAVacedonian institute for Media				
								prev 1			- 19	20 1998									